

Izhaja vsako prvo in tretjo
nedeljo meseca; velja:
Za celo leto . . . 2 gold. 50 kr.
Za pol leta . . . 1 " 30 "
Za četrta leta . . . — " 70 "
Posamesni iztisi prodajajo se po
10 kr. a. v.

PRIMOREC

političen in podučiven list.

Vredništvo je v hiši Kall Via
Craaiara N. 1, II. nadstropje,
ekspeditija v hiši št. 6 Via Sta.
Lucia.
Naročnina naj se blagovoljno
pošilja pod naslovom: Vek. Raič
v Trstu.

Povzdignimo krepke glase domovini v slavo!

Jugoslovanska zveza in trzaska okolica.

Okoličani! pomenimo se danes o naših zadevah v Trstu in okolici. Kako stojimo? Slabo. Ali bi se ne moglo doseči, da bi dobro stali? Zakaj pa ne; Italijanom in Nemcem v mestu se prav dobro godi, denarja imajo zadosti, in kdor ima denar, bogme da ni nesrečen, ako noče po sili nesrečen biti. „Tako pametni, kakor Italijani ali Nemci smo mi tudi,“ si mislimo mi „kaj je vendar to, da smo mi reveži, oni pa bogatini, mi hlapci, oni pa gospodje?“ Lejte, to pa ni po polnem resnica.

To je že res, da je slovenski otrok od prirode ravno tako ali še bolje obdaren, kakor kateri drugi, — pa razloček je ta, da nemški in talijanski otrok pride v šolo, si bistri um, se nauči vsega potrebnega, slovenski otrok pa ali ostane doma, ali pa hodi nekoliko let v — laško šolo, in če kedaj kaj postane, ni več Slovenec ampak Lah, in pomaga svoje rojake tlačiti. Tako je zmirom bilo in je še sedaj. Tujec ki se je kaj naučil, si zna veliko bolje in laglje denar služiti, nego ubogi Slovenec, ki živi v temoti; na svoji lastni zemlji mora tujcu hlapčevati. Prijatelji naroda in njegovi zvesti sinovi so to že zdavnej spoznali, za to so zmirom tisto povdarjali in tirjali, da se napravijo slovenske šole in da se jame slovenski uradovati, da bi tako naš jezik in z njim tudi celi narod več veljavo zadobil. Res je, da so zdaj šole v okolici slovenske. Pa kaj je to! Dobro je, da znajo naši otroci slovenski pisati in brati, saj več se v teh šolah tako ne naučijo. Pa to dan danes že vsak zna, treba je še kaj več. Mi

Slovenci v Trstu in okolici bi potrebovali realko ali kupčijsko šolo, ali pa oboje. Pa kdo nam jih bo naredil? Talijanski mestni zbor gotovo ne, vlada pa še manj; sami pa nimamo s čem. Glejte, to je naša nesreča: kamor se obrnemo, nas zavrnejo nazaj, ker so Lah zoper nas in nemška vlada pa še le prav zoper nas. Imamo svoje poslance v mestnem zboru, pa kaj, ko so kaplja v morji, premalo jih je, nihče jih ne posluša. Mislite si dva človeka, ki se tepeta. Eden vidi, drugi pa ima oči zavezane. Težko, težko bo tisti zmagal, ki ima oči zavezane; le ko bi bil tako močan, da bi onega kar v rokah zmulil, bi bilo mogoče, da bi ga premagal; ako je pa tisti, ki nič ne vidi, še slabjši, kakor njegov sovražnik, tedaj je čisto nemogoče, da bi ga zmogel. Taka je tudi pri nas: Slovenec toliko manj vidi, kolikor je manj omikan in izšolan; ako se vsi Slovani združijo, so tako močni, da zmulijo Nemce in Lahe kar v rokah; če pa ostanemo vsak za se, ni mogoče, da bi zmagali kedaj. Tržaški Slovenci in okolica ne opravijo zoper Italijane nič.

„Kdo to pravi?“ bo morda kdo rekel „le poskusimo se!“ Pa počakaj prijatelj, zdaj se ne govori o tem, kdo bi bil hujši, ko bi se topli s kolmi in pestmi, mi govorimo o drugem boji, o boji za vsakdanji kruh; ni tisti najmočnejši, ki ima najmočnejšo roko, ampak tisti, ki si zna največ prislужiti, ki ima največ veljavo in spoštovanje pri ljudéh. In ker je vse to res tako, je že davno vsem razumnim možem jasno, da se zamore naša reč le tačas na bolje obrniti, kedar se naše zadeve ne bodo več v tržaškem mestnem, ampak v slovenskem zboru v Ljubljani ali pa v jugoslavenskem zboru v Zagrebu pretresovale.

LISTEK.

Medjimurski izdihljaji.

Pogledaj draga na zeleno goro!
Spomlad jej dala krasen je obleč,
Povila jo v čarobno je lepoto,
Olepšala jej je obraz cveteč.

Pogledaj draga na zeleno goro!
Pokriva točonosni jo oblak,
Naslanja na njo svojo silno težo,
Ovija jo kot zemljo črni mrak.

Ni to pedoba moje domovine,
Ki v-rajski se krasoti vsa blišči,
Ki tuja sila jo nesramno bije,
Ki tuja spona grozno jo lišči?

Prerad sprehajam se v samotni hosti,
Ker v njej mi je priložno misliti;
Koliko so trpeli že narodi,
Kaj čas prinesel bo v prihodnosti.

Če preišlujem drage domovine
Milino rajsko, in čaroben kras,
Pa grenko roda mojega trpljenje,
Doni po hosti moje želje glas:

„Obostri se dreves visokih listje,
Ter padi z vej košatih vrh zemlje.
Spremeni se v morilne, žarke strele,
Pomori naše neprijatelje!“

Razgovori.

Ljudje slovenski, vi gotovo veste, da je nekje španska dežela, pa nič ne veste prav, kakò je tam in kaj se tam godi. Tedaj verjemite meni, kar vam pravim. Španija je velika in lepa dežela unkraj Francozkega, tam kjer solnce zahaja. Zelene gore in rodovitne doline se vršijo zaporedoma, kakor pri nas. Tam skoraj nikoli sneg ne pade, ampak leto in dan greje gorko solnce in zori sladko kapljico. Po planinah imajo dosti plemenitih ovac in druge živine, na polji pridelajo žita, olja, smokev, breskev in družega žlahtnega sadja dovolj. Po cvetečih vrtilih se sprehajajo črnooke „donne,“ visokoraščeni, pogumni in strastno ognjeni mladenči pa jim hodijo v krasnih in hladnih nočeh o bledej luni prepevati pod okno z gitaro v rokah mile, globokočutne pesmi o ljubezni ali o Cidu in drugih španskih junakih.

Za nas je neobhodno potrebno, da smo v večini; Trst in okolica se mora združiti z drugimi slovanskimi deželami. Mar so nam tržaške privilegije in posebne pravice, kedar so nam na škodo! Trst je slovensk bil, in mora zopet slovensk postati, ker je na slovenski zemlji, — pa je konec besedi. Sami okoličani pa tega ne moremo storiti, treba je, da se združimo z drugimi svojimi brati. Pa še nekaj je. Mi Slovenci imamo še hujšega sovražnika, kakor je Lah, in ta je Nemeec. On ne misli samo Trsta, ampak vse Slovence, to je Primorje, Kranjsko, Koroško in Štajersko pod se spraviti. Kaj bi nam tedaj pomagalo, ko bi se prav združili z drugimi Slovenci, ako pridemo z njimi pod Nemca, ki je še za nekoliko stopinj hujši, kakor Lah. To so tudi slovenski veljavni možje sprevideli, zatoraj so rekli: „če je pa takó, nič ne dene; mi Slovenci sami smo sicer preslabi, da bi se vam branili; pa saj imamo še več bratov, saj so na naši meji Hrvatje in za njimi Srbi in Bulgari; se bomo pa vsi južni Slovani (Slovenci, Hrvatje, Srbi, Bulgari) združili, potem bomo že videli, koliko boste opravili zoper nas.“ Takó so govorili in tudi storili. Zbrali so se v Sisku in v Ljubljani veljavni možje slovenski, hrvaški in srbski, ter so sklenili, da se vsi združimo in da nam hočejo na pomoč priti, kedar pride Prus nad nas. In kaj boste vi okoličani k temu rekli? Recite: „Prav je takó, mi smo za vse, kar nas more rešiti revščine in zaničevanja.“ Bodite brez skrbi, bo že, bo že, če bomo le vsi složni. Trst mora priti v naše roke in postati novčni vir za nas in za celo Jugoslavijo. Živela Jugoslavija!

— 353 —

Bojišče.

V Trstu 13. januar'a 1871.

Kakor smo že zadnjič omenili, spremenila se je sedanja prusko-francozka vojska v mesarsko klanje med dvema narodoma. Cela Francozka je bojno polje: danes se zgrabijo tu, jutre tam. Prusom se vedno slabeje godi. Zagazili so kakor leta 1812 Na-

„Oh kakò morajo ljudje v tej lepi deželi srečni biti“ si mislite vi. Pa vedite: čisto nič niso srečni. Eden drugoga pobijajo, nihče svojega življenja in posestva ni varen. Eni rečejo tako, drugi spet drugače, pa se spoprimejo. In kdo je tega kriv? Krivo je tega to, da ni nobenega reda, nobene postave. Nikogar ni, da bi deželo pametno vladal, in tisti, ki so jo popred vladali, obračali so vse tako narobe, da je prišla država čisto na kant.

Imeli so Španci kraljico, po imenu Izabela. Od nje se marsikaj pripoveduje, pa malo dobrega: njeni generali bi znali pričati, da je človeškim slabostim podvržena, kakor druge ženske. Pa vsakemu človeku ni vse znano, le to se ve za gotovo, da jej ni bilo toliko mar za blagor ljudstva, kakor za svoje zabave. Vse je v nemar pustila, in deželo obožala, sama pa je v obilnosti živela in zapravljala. Za red v državi ni nihče skrbel, le generali, ki so dopadenje našli pred njenimi očmi, so vladali tako daleč, kakor je njihova roka segla. Tako je šlo v Španiji vse pod kraj. Take kraljice so se Španci vendar sčasom naveličali in rekli so: „Mi hočemo sami sebe vladati!“ Toraj so se spuntali in pregnali kraljico iz dežele. Na to so pa spet generali vkup

poleon na Ruskem; okoli Pariza, v sredi tuje, sovražne dežele se klatijo sem ter tje, ali pa zmrzujejo po taboriščih. Francozje pa zmirom močnejše pritiskajo na nje od vseh strani, kakor morski valovi, ki se spenjajo strahovito po ladji brezupno tavajoči v sredi neskončnih razkačenih voda; porivana na to in na ono stran jame omahovati, dokler ne trešči ob trdo skalo: — tramovi zaškripljejo, in na drobne kose se razprši mogočna, lesena stavba. Tako se zna tudi Nemeem zgoditi, da bodo še vsi žalosten konec storili, ako se kmalu ne odpravijo iz Francije.

Ni še dolgo, kar so bili pod generalom Mantuffelnom od severne francozke armade popolnoma tepeni. Tudi da bi kedaj Pariz vzeli, nimajo nobenega upanja; čudno je, da Parižanom živeža ne zmanjka; ljudje pa tako govorijo, da imajo pod zemljo železno cesto napeljano iz Švicarskega, pa noter do srede mesta in da po njej živež dobivajo.

To je se večda težko verjeti, nemogoče pa tudi ni. Resnica je, da jih vsaki dan nekaj konec vzame v ljutem boji, k temu jih pritiska še hudi mraz: vsaki dan jih nekaj zmrzne, posebno izmed tistih, ki ranjeni, na snegu obležijo. V tako nesrečo je spravil pruski, časti in krvilakomni kralj Viljem svoje ljudi. Saj so mu Francozi že mir ponujali, pa tačas je njegova reč še dobro stala, zatoraj je bil preošaben in je Francozom odgovoril: „če mi daste dve deželi in če mi plačate toliko in toliko milijonov denarja, pa naj bo! Pa na vrh morate še Napoleona za cesarja nazaj vzeti, ker jaz tega nočem, da bi imeli republiko, to je, da bi vladali sami sebe, zakaj če bi vi tako imeli, bi znali tudi moji ljudje ravno tisto narediti, in mene iz prestola pregnati.“ — Na to so se francozki veljavni možje zbrali in so se posvetovali. Kar so pa sklenili, so napisali na pismo in to pismo so poslali kralju Viljemu. V pismu pa je bilo tako branje: „Mi vam nismo nič kos plačati, ker smo vse denarje za vojsko porabili; kar nam je še ostalo, ste nam tako že vzeli in poropali, pojedli in popili ste, kar je bilo za jed in pijačo, vasi in mesta ste požgali, živino odgnali, — kje bomo denar jemali? Tudi dežele vam nočemo nič odstopiti, ker bi bilo

stopili in so rekli: „Zdaj ni več kraljice, ljudstvo se hoče samo sebe vladati; tega pa mi ne smemo pustiti, kajti ako se naredi republika (ljudovlada), je naša veljava preč.

Mi moramo novega kralja dobiti, da bomo namesto njega vladali in zraven denar skupaj grabili. Zberimo svoje vojake skup; kar naša beseda ne doseže, naj storijo naši bajoneti in naše puške. Tako so govorili in tudi storili. Kdor je bil za republiko, so ga zaprli ali kako drugače v kraj spravili, med tem so iskali kralja celo leto in v tem času gospodarili, kakor se jim je zdelo. Narimnitnejši izmed teh generalov je bil Prim. Izmed onih pa, ki hočejo republiko, je najslavnejši Kastelar.

Znano je, da je Prim posredno sedanjo vojsko sprožil, ker se je dogovarjal s pruskim princem, da naj bi prevzel špansko krono, kar je razkačilo Napoleona tako, da je Prusom boj napovedal. Tako dolgo je tedaj Prim kralja lovil, dokler ga ni vjel.

Poklical je pretekli mesec princa Amadeja, sina laškega kralja Viktora Emanuela, na prestol, kateri je to tudi sprejel. Odpeljal se je novi kralj te dni

to zoper našo čast, in ker se nam smilijo ljudje, ki bi prišli pod vašo oblast. Napoleona pa na noben način ne vzamemo več za cesarja, ker je tako slabo gospodaril, da nas je spravil ob premoženje in ob veljavo. Mi hočemo ljudovlado ohraniti; kar bomo sami pridelali, bomo sami zapravili, in kar bomo sklenili, to mora tudi veljati; ali nam je na prid ali na škodo, to ne briga ne vas, ne koga drugega. To smo vam hoteli povedati; zdaj pa storite, kar hočete!“ Ko je pa kralj Viljem to pismo prebral, se je močno razjezil in vzkazal je, da se mora vojska naprej gnati, dokler ne bo ves francoski narod pokončan.

Pa Bog je pravičen in zdaj kaznuje njegovo ošabnost. Zdaj bi neki že rad mir sklenil, pa ga je le sram, da bi za mir prosil, ker je prej tako možko govoril. Tudi njegovi ljudje so jezni na njega, da jim je take reve na glavo nakopal, in pripoveduje se, da so že nanj streljali. Se ve da nemški časniki take reči zamolčijo, kakor tudi vse drugo, kar bi vtegnilo Viljemu na sramoto biti.

~*~*~*~

Že zopet pruska zveza.

Ni še dolgo, kar je hrup naših prusoljubov malo potihnil, ko se je namreč jasno pokazalo, da ste si ruska in pruska politiki prijazni. — in zdaj se je že spet začelo to lajanje in hujskanje vseh Germanov zoper Slovane silnejše nego kedaj. Avstrija, Nemčija, Anglija zoper Slovane! Krasna misel; — pa se tudi pasejo po njej s takim navdušenim zadovoljstvom, da jih je veselje gledati. Posebno pa nas ne morejo naši avstrijski Nemci prijazno gledati.

Sploh smo mi Slovani in Nemci v Avstriji podobni otrokom, ki ima vsak svojega protektorja, in si z njimi med sabo grozijo. Mi jim pravimo: „Le počakaj, bo že stric prišel, ta te bo!“ Oni pa nam: „Le počakaj, bo že oče Viljem prišel, ta te bo!“ Razložek je samo ta, da imamo mi Rusijo samo za strašilo, v resnici pa od nje še nikdar nismo pomoči prosili, niti se jej prilizovali, ampak dali smo Rusom samo spoznati, da jih štejemo med svoje brate po krvi in da imamo iz tega uzroka simpatije do njih. Kako smešno pa se obnašajo naši nasprotniki

nemški! Mi bi z Rusijo še zmirom simpatizirali, ako bi bila prav premagana; tega pa smo prepričani, ako bi bil sedanji boj za Pruse nesrečen, da bi jih bili naši Nemci s psovkami obsipali in škodoljubno menciali si roke. Tako pa, videvši, da je Prusija zmagovalna, so jeli migati z repom in s servilno sladkostjo zagotavljati jih svojega prijateljstva. Na vse kriplje in pri vseh sedmih kufernica se pridušujejo, da nikdar komu drugemu niso zmage želeli, nego Prusom. Pa kdor veliko dokazuje, nič ne dokaže: v Berolinu so te simpatične glasove iz Dunaja in Gradca čisto prezirali, kakor ponižno in prijazno so jim tudi naši „bleisohlerji“ razkladali, kolike koristi bi narastle za Prusijo in Avstrijo iz zveze teh držav.

Ni tedaj čuda, da so zdaj vsi nenadno prav židane volje, kar je Bismark poslal Beustu tisto noto, v kateri zagotavlja Avstrijo svoje prijaznosti. „Vendar enkrat je spoznal našo lojalnost,“ si mislijo — „Hoch Bismark!“

Pustimo jim to veselje, saj Bismark sam dobro ve, da še ni dolgo, kar so ga preklinjali.

Mi pa tej noti ne pripisujemo nobene važnosti. Tolmačimo si jo takole: Prusom se na bojišči nekako na slabo obrača. Bojé se, da bi Avstrija ne porabila te priložnosti, ter se maščevala za Sadovo. Bismark pozna svoje tiče, zatoraj jim piše na Dunaj: „le lepó pri miru ostanite; glejte, jaz sem vaš najboljši prijatelj; ako srečno zmagamo, spomnil se bom tudi na vas.“

Te Bismarkove milosti se avstrijski Nemci neizmerno veselé; mi jim tacega veselja ne kratimo, in za gotovo verjamemo, da bode, vse po Bismarkovi volji izteklo!?

~*~*~*~

Dopisi.

Iz Trstu 10. januarja. — Malo prepozno že pridem s svojim dopisom, pa ker „Primorec“ žalibože le dvakrat na mesec izhaja, se nič ne more za to, da Silvestrov večer, kakorsmo ga obhajali v tržaški čitalnici, še le danes popisujem. Tedaj da začnem, bil je prav prijeten večer za tržaške Slovence. Na-

na Špansko. Ljudje so ga neki pa precej mrzlo sprejeli; lahko mogoče, saj ga nihče ni klical, kakor Prim in tisti zbor, kjer sedijo tako zvaní „kortes;“ za tiste je pa že Prim skrbel, da so tako glasovali, kakor je on hotel. Tako je Prim Špancam vsilil kralja, ker je mislil potem sam namestunjega vladati, češ „jaz sem ga naredil kralja, od mene bo odvisen, jaz od njega pa nič.“ Pa kazen za tako sebično ravnanje in preziranje ljudske volje mu ni odšla. Pred nekoliko dnevi ga napadejo neki našemani in v plajšče zaviti možje, vsi na konjih, da so potem lože utekli, ter so ga tako obstrelili, da je kmalu po tem umrl. General Prim je tako storil žalosten konec, kralj pa, ki ga je poklical, je nastopil vlado, pa nihče ne more vedeti, kako dolgo se bo mogel držati; največ ljudi je pa tiste misli, da ga bodo Španci kmalu spremili čez meje. Nam Slovencem sicer ni na škodo, ne na korist, naj se godi Špancam tako ali tako; pa vendar jim želimo, da bi naredili v svoji deželi tak red, da bi to veljalo, kar je vsem prav, ne pa to, kar je le nekterim na dobro, vsem drugim pa na slabo.

~*~*~*~

Pisma z Dunaja.

II.

Blaga gospodičina! Kadar hoče zamorec izvoljenej zamorki svojo vročo ljubezen do nje pokazati, jo dobro natepe. Tako sem svoje dni čital. Jaz sicer tega ne bom storil, ravno ker nesem zamorec, tudi mi je zaradi daljave jako nemogoče. Mislite si 85 (reči: pet in osem deset) milj daljave, to nij malenkost. In ko bi tudi bil v Vašej sredi, raje bi Vas božal in poljuboval, nego svoje desnice nad Vami zamahnil. Toda vse nič ne pomaga, na posled Vam moram vendar nekoliko nagajati.

Nedavno je v Ljubljani nek g. Ravnikar, kterege ime mi je bilo dozdej čisto neznanó, Vam ženskam strašno hvalo in slavo pel; še celo stare „Novice,“ ki neso preveč ženskam prijateljice, — saj očitno ne — so se izpovedale, da to je bil najboljši komentar k Schillerjevej pesmi: „Ehre den Frauen.“ Čestitam, da ste Ve ženske, posebno Slovenke, tacega zagovornika dobile. In Slovencem to tudi nij na kvar, saj se zdaj že lahko bahamo, da imamo mi v svojej sredi naj boljšega zagovornika „nježnega“ spola. To nij malo!

bralo se je v čitalničnih prostorih mnogo našincev.

Tudi krasni spol je bil mnogobrojno zastopan. Mladi so se zasukali v veselem kolu, starejši pa so se vsedli okoli miz in poljubovali sladkega Istrijanca. O polnoči je prenehal ples in posedla se je tudi vpehana mladež k nam za mize, okrepčat se z malo večerjo, ali kakor bi Goreneec rekel „privezat si dušo.“ Ko je bilo tako celo društvo zbrano, in ko nam je razgrevajoča kapljica srčni led nekoliko stajala in jezike razvezala, začeli so naši pevci prepevati mile pesmice.

Na to se je vzdignil g. Žvanut in nazdravil novemu letu. Govoril je jako lepo in iz srca, in njegove besede so našle v naših srcih odmev. Govoril je o slovanskih sestrah in česko sestro je imenoval Amacono, ki ostale vodi v boji in jim daje pogum. Za njim je govoril še g. V. Raič, obrnivši se do krasnega spola, ter povdarjal vrednost ženà, ker oné nas navdušujejo za vse dobre in blage čine. Potem pa so začeli zopet naši vrli pevci prepevati umetne in vaške, tužne in radostne, dokler jih ni privabila vnovič sladka godba v plesalnico. Jaz pa sem se vsedel v kot ter opazoval krasne plesalke, ki so se vrtele z nevtrudeno nogo v veselem krogu. Malo zadremavši pa se mi je zdelo, da vidim devet sestrà slovanskih, devet Amacon, ki so se vodile za bele rokè in vrtile se iz začetka v krogu, potem pa spustile se razmršenih las v boj proti sovražniku, ki se mi je zdel, kakor črna megla, ki se je od daleka približevala. Kar na enkrat zaslišim mil jok in ena devetih sestrà pade zadeta z razpetimi rokami na tla. Moj Bog, če je Slovenija! — Na to se zdramim in pogledam okrog, pa ni bilo nikjer več Amacon, le plesalci in plesalke só sukali se okoli, tisti jok pa, ki me je zdramil, bili so mili glasovi od odra doneči.

Iz *Rojana* 12. januarja. — Kako mestni magistrat za šole v okolici skrbi en izgled: V rojanski dekliški šoli je peč, ktera je prvič za tako sobo premajhna drugič pa v obče nij za nobeno rabo. Zarad te nerabljive peči pritožuje se učiteljica že

Jaz bi tej slavi, tej apotheosi tudi čisto pritrjeval, saj zaradi Vas, draga gospodičina, če zaradi družih ne, ali mene vežejo druge dolžnosti. Znano Vam je, da sem katoličan, in da jako spoštujem — verujte ali ne! — cerkvene učenike in njih nauke. Povrh tega sem še strašno skrupulozen. Sv. Hryšostom namreč pravi: „ženska je sovražnica vsacega prijateljstva, domača nevarnost, naravna zapeljivost in neusahljivi solzni vir.“ K tem litanijam pristavlja še učeni Tertullian, da ženske so „hudičeva vrata“ in sv. Hieronym „vir vsega zlega.“ Nek indiški sveti mož trdi tudi, da ženska zavira celo vinsko vrenje in kuhanje. Gotovo ima ta mož prav, saj odkar se vè ženske nekoliko od navade šopirite, pri nas na Primorskem vino presneto slabo vreje. — Tako govorijo sveti možje. Komu hočem tedaj verjeti? V nevarnosti sem, da še to malo vere, katero imam, še to zgubim. A pustimo to vprašanje, reč je sama na sebi opolzla in lahko se spodrsnemo. Upajmo da pridejo srečnejši časi, da bomo smeli ravno o tem predmetu drugače in zdругimi besedami govoriti.

Kakor veste, mila gospodičina, mi smo tukej še precej na severji; zima je navadno malo ostreja

dve leti zaporedoma, pa vse njene pritožbe so zastoj. Tudi v začetku letošnje zime prosila je, naj bi se za omenjeno šolo priskrbela druga peč, ali pa vsaj stara popravila, pa dobila je odgovor, da nimajo denarja. Okoličani! zakaj pa plačujemo v mestno blagajnico, ktera je pa za nas tako prazna, da še nam peči ne morejo postaviti. Te dni bilo je zarad zime nemogoče v šoli podučevati, in g. učiteljica morala je otroke peljati na svoj dom, ter jih podučevati v svojem lastnem stanovanji. Čudno se nam zdi, da naš učitelj, ki je ob enem ravnatelj rojanske ljudske šole, kateri za vsako naj manjšo reč k magistratu teka, nijma besede za to-le silno potrebo. Našim zastopnikom v mestnem zboru pa priporočamo naj se pri prvi priložnosti potrudijo dognati, da okolica brž ko mogoče, dobi srenjske šolske nadzoraike, kateri bodo potem skrbeli za to, kar zdaj nekteri učitelji zanemarjajo.

En faran v imenu vseh drugih.

Izpod *Kraške gore* 12. januarja. — Oprosti, Primorče mi mili, da se Ti prvi krat iz tega kraja pojavim. Izbral sem ta prijazni si kraj, od kjer se prelepi razgled po celej goriškej okolici razprostira, kamor stari Čavin z sivo plešasto glavo, in visoki Nanos, kot svedoka slavnih naših prededov čez žlahne gorice zreta sem doli. Z veseljem Te torej danes od tod srčno pozdravljam, in naznanjam, da se bodem za naprej, ako Ti bo drago, zmiraj iz ovega prijaznega mi kraja javil; in od tod bodem lahko vse dogodbe iz goriške okolice natanjko poročal. Zdrav, Primorče mi mili, dok se zopet ne vidiva.

Podkraškogorski.

Iz *Prage* 8. januarja. — Vreme je pri nas lepo a mrzlo! Ta uvod gotovo dobro karakterizira naš položaj; vsaj je pel naš neumrli Preširen, da kdor govoriti kaj ne vè, on vreme hval' al toži. Taka je v sedanjem času v našem, sicer politično jako oživelem mestu. Francozko-nemška vojska uže ne zanima zaradi njene jednosti in vsak se nevoljno obrača od časopisnih predelov, napoljenih s pruskimi lažmi ali popisi groznih dejanj, s kterimi mučijo nečloveški Nemci

nego pri Vas, kjer se Vam smehlja „vedno modro italjansko nebo.“ Tudi letos nas nij zima pozabila, nij nam treba rožic kupovati, nego same se nam po bradej in po oknih napravljajo; miraz je, da nam solze zmrzujejo, kakor se je moj prijatelj v svojej resnobi izustil. In vsega siti Dunajčan se tega jako veseli; veseli se trdega ledu, kakor pri nas otroci prvega snega, da se lahko čefajo ali da starikavemu možu iz brezzobnih ust pipico izbijejo. „Danes bode mrzla noč, in jutre v našej drsalnici zopet led!“ tako se smeje pri dobrem pivu. Res, v tak ribnjak nalašč napeljana voda zmrzne do trdega ledu, in drugi dan že korači možko proti omenjenej drsalnici imajoč na roki za to pripravne čevlje (pattini, schlittschuhe). Jaz slovenskega imena Vam ne morem podati, ker drsanje pri nas zbog majhne zime nij čisto nič v navadi. —

Nego te drsarije se ne udeležé sami možki in to samo mladenči, ampak tudi ženske, mlade gospodičine v prvej vrsti. Nij ga dekleta, ki bi ne znala se drsati.

Poznal sem — pa ne sumničite me in ne obračajte besedi — poznal sem tedaj neko gospodičino, ktera nij čisto nič znala; ali ker jej je prijateljica to oči-

plemeniti francozki narod. — Nemški cesar postal je celemu českemu narodu smešna figura svetske komedije; ubogi Španjci se jim z ene strani smilijo, po drugej pa zopet po takovih velikanskih izkušnjah vsmiljenja niso vredni i rusko-slovanska zadeva čaka prve rešitve na londonskej konferenciji. Vsakakor pa je resnica, da je poslednja sedaj na prvem mestu. Delajo se različne kombinacije, pregledujejo se razmere ruskega naroda k ostalim Slovanom i misli se občno, da se Rusija po tem važnem koraku ne bo dala kar meni nič tebi nič odbiti, ter da bo obstala proti največim udarcem tujih vlad ker se duh, ki veje med celim ruskim narodom, kateri se izrazuje v narodnem časopisji, ki navdušuje Ruse od prvega do poslednjega za brambo svojih pravic pod ljubljenim „belim carjem“ ne da zatreti.

Duh Hmelnickega še živi v ruskem narodu i to tem več, čem več napredek se je v poslednjem času pokazal na polji občne izobraženosti. — Vendar se pa uže težko pričakuje nastop carjeviča naslednika, kateri je po vseh svojih mislih i delih pravi vseslovan.

Poslednje dni pretečenega leta se je tu vršila obravnava tikajoča se veleizdaje. Zatoženi so bili zaradi nekterih raztrošenih plakatov mladeniči od 16—25 leti i dete 14. let. Kdor je njihove izgovore slišal i plakate bral, spozna takoj na prvi pogled, da je to nepremišljena otroška igrača.

Vendar so obtoženci dobili zapor na nekej let.

Naj zanimiveje cele obravnave je izrek zagovornika dr. Kučere: „Ako se uže imajo takove kazni nakladati nepremišljivim mladim ljudem, kakošne bi morale biti za tiste, ki narode ščujejo?“

Poslednje številjenje v Pragi je pokazalo, da je v celem mestu brez Smihova i Karlina 157,000 prebivalcev i med nimi 23,000 Nemcev. Vendar pa tudi ta peščica dela mnogo krika, kakor je to uže stara navada vseh Nemcev i Nemškutarjev. Izmislili so si toraj osmeri odborniki mestnega zbora, povzdigniti svoj glas, da pokažejo svetu neizmerno krivico, ktera se jim godi od tvrdoglavih Čehov.

Storili so to, a ne po navadnej parlamentarneje cesti, nego napadli so mestne odbornike za hrbtom v nemških listih. Ko je to prišlo pri seji mestnega

tala, kar vzame kacih pet škafov vode, akoravno je nij prej nikdar nosila, nalije razor v vrtu, da jej do prihodnjega dneva zmrzne. Nakupi si čevljev, vzame dva kola v podporo, in hajdi! drsala se je cel božji dan, tako da je v prvem tednu svojo prijateljico v tej izurjenosti prekosila.

Na drsalnici je jako živo, noblesa dunajska ima tam svoje naj večje veselje po dnevu. Mladenči in mladenke se tam spoznavajo in zaljublajo. Drugi dan se večkrat čita v dunajskem „Tagblattu“: „Ona gospodičina v takem in takem krilu, s črnim klobukom, i. t. d. ki se je včeraj drsala, naj blagovoli kako znamenje podati gospodu, kateri je na njo vedno prežal.“

In tretji dan se že skupej dršeta, gresta skupej že v gledišče ali kamorsibodi, kratko: na ledu je ljubezen tako minljiva, kakor led! —

Ali na ledu ne primanjkuje, gospodičina moja, tudi tistih zijalcev, ktere pri nas Lah i „civettine“ imenujejo.

Jaz bi Vam te možiceljne lahko iz lastne skušnje opisal, ali pustimo raje da tukej večja avtoriteta govori. Martial, rimski pesnik, namreč ga v III. b. 63 jako lepo popisuje. Ker nesem „nadepo-

odbora k obravnavi, niso imeli nikakoršnega veljavnega vzroka, kterege bi bili mogli Čehom v oči povedati, marveč so molčali vsi. Potem so tožili zopet po listih o strašnih krivicah, da se neki vse v českem jeziku uraduje, da z Nemcem na magistratu niti nikdo govoriti noče, i ko jim je mestni župan prigovarjal naj bi šli magistratne pisarne pregledat, da se prepričajo o ničevnosti svojih natolcevanj, zapustili so s protestom zbor. Praga je slovansko mesto i ne več nemška straža — to jim nij všeč i to jih bode.

Konečno moram še omeniti, da česki narod javlja veliko sočuystvo s francozkim. Vsakemu francozkemu ubežniku iz Pruske se nabere mnogo denarja po kavarnah i gostilnicah. Ko so prišli nekteri francozki vojaci pred 14 dnevi v česko gledišče na opero „Hugenoti“, klicalo se jim je z vseh strani srčno „na zdar!“ i marzeljeza je postala uže tako domača, da je za kratki čas našo „Naprej!“ izpodrinila, ter sprehajajočemu se po ulicah, doni ti z vseh strani nasproti: „Vzhuru ditkij Francie!“

Knjizevnost.

1. januarja prišlo je v Ljubljani na svitlo prvo in drugo število slovenskega „Pravnika“ kteremu je vrednik gosp. dr. Razlag. List je nastopil letos svoj drugi tečaj in zasluži, da marljivo sežejo po njem vsi Slovenci, kterim je mar za napredek slovenskega naroda na pravoslovnem polji.

V omenjenih novih številkah nahajamo sledeč bogati obseg.

Novo leto. — O porabi. — Hudodelstvo težke telesne poškodbe. — Dražbinemu kupcu se imajo tudi tisti skladni deli zemljišča dati, ktere je dolžnik med izvršbino obravnavo tretjim prodal. — Tožbe zoper skrbljence se imajo praviloma pri skrbstveni oblastniji vlagati. — Vsled pomote opuščena vknjižba. — Ničnost dražbe zemljišča. — Na pravo dosmrtnega užitka zemljiščenega dela, vknjiženo za ženo na primerljaj preživljenja njenega moža, se ne more izvršbina vknjižba dovoliti. — O razžalitvi na poštenji po §. 496 kaz. zak. — Kaznovanje voznikov, spečih na zapreženih vozovih. — Razpis zastran pomoči nevojaških župnikov glede na vojaške osebe. — Ukaz ministerstva notranjih zadev zastran naznanil o odgan-

len“ slovenski pesnik, in ker sem v svojem življenji edina dva verza še le skoval, in še ta dva bi se ne upal v kacej družbi povedati, nikakor pričo Vas, zatorej blagovolite, da tukej le glavne misli posnamem.

Tak zijalec, pravi Martial, diši vedno po balzamu in po dragem olji, žvižga vedno tuje melodije (pri Rimljanih egiptiške in španske) svoje roke obrača na vse strani, cel božji dan med ženskami sedi in jim vedno na uho kaj šepeta; on čita družih pisma in sam pismica pošilja; vedno se boji da bi družih z laketom zadel, on vé, v kterege je vsako dekle zaljubljeno; teka od ene pojedine do druge, ve naposled celo rodovino vsacega skakača, vsake igralke.

Kaj nij to lepo? kakor da bi Martial današnje zijalaprodojavce popisoval!

Za danes naj bo dosti; pisal sem Vam malo več kakor prvič, ker ste me zagotovili, da Vas ne bom dolgočasil!

Dobro znamenje za me!

Da ste mi zdravi in da ne pozabite.

Vašega

K. Kovačvega.

janji ogerskih ciganov. — Razlastilna razsodba mora pravo izmero zahtevanega zemljišča zapopadati in pridelki niso predmet razlastitve. — Slovenska zbirka postav. — Opomin zarad posestev, ki se imajo po izvršbi prodati. — Črtice.

»Pravnik hrvatski« mislijo na noge zopet spraviti mladi pravoznanci. Tak list je že izhajal leta 1853, pod izvrstnim vredovanjem g. dr. Mrazovića in v znanstvenem obziru bi bil velik napredek, ker v Zagrebu se predava celo pravoslovje v narodnem jeziku in je narodni jezik v obče uveden v javno življenje pri vseh oblastnijah. Izhajal bode v vojnem Sisku pod vredovanjenjem učenega g. dr. Makanca vsaki mesec na dveh polah in velja za celo leto po pošti 6 glđ. Dobro došel torej »Pravnik« hrvatski!

Drobtinice.

(Rojanska Čitalnica) napravi 2. februarja ne-umrlemu Vodniku v spomin veliko besedo. Program je zelo obširen in zanimiv. Igrala se bode igra v štirih djanjih „Grajščak in oskrbnik.“ Pevci bodo nam prvokrat zapeli krasno pesem po napevu Ipa-vičevem: „Kdo je mar?“ Tudi govori in deklama-cije, s katerimi se pri vseh besedah odlikuje naša čitalnica, obetajo posebno ta dan mnogo dušnega užitka. Neudje vpeljani po družnikih čitalnice pla-čajo 1 gold. vstopnine. Po besedi ples. Začetek ob 5. uri zvečer.

(Knjigotržnica Essmann (Münster) v Trstu) želi v pospeh razširjanja slovenskih in sploh slovanskih literarnih del v zavezo stopiti z založniki slovanskih knjig. Prosi torej vse slovanske literate, da jej bla-govolijo pošiljati novo na svitlo dane knjige, katerih lahko mnogo razproda, ker ima svoje filiale v Go-rici, Pulji in na Reki. (Vredništva slovanskih listov prosimo, naj sprejmejo to za razširjanje slovanskih knjig jako važno notico v svoje predele).

(Gosp. Ceschi) zdaj deželni predsednik na ko-roškem pride, kakor je slišati, namestu umrlega Möring-a v Trst za c. kr. namestnika.

* (Delegacije) so se zopet sešle v Pešti. V 4 sejah bode cislajtanska dognala ves redni vkupni proračun. Izvenredni proračun bo prišel prihodnji teden na vrsto. Cislajtanska delegacija, ki se je s početka vedla, kakor da bi vojnemu ministru ne hotela dovoliti pretiranih njegovih tirjatev, je med prazniki postala krotkejša in bode bržkone po stari navadi dovolila, kar se bo tirjalo. Ravno tako je po vodi splavala vsa opozicija, ki so jo cislajtanski ustavoverneži hoteli delati proti grafu Beustu. Nje-govo ljubkovanje z Bismarkom in z novo Nemčijo ga je popolnoma sprijaznilo z našimi Nemci, ki bodo mir sklenili z mnogo obrekovanim vodjem naše zu-nanje politike. Ali mu bodo Ogri kaj oponirali, to je še vprašanje.

(K boju). Po zadnjih sporočilih iz bojišča so Francozi zopet sijajno zmagali na iztočni strani. Garibaldi in francozki general Bourbaki sta oddelek pruske armade pod generalom Werderom popolnoma premagala in v beg zapodila.

* (Razsodba). V pravdi barona L. Raucha zoper „Zatočnik“ je sodnija v Petrinji vse tri obtožence, Miškatoviča, Vončino in Mrazoviča, za nekrive spoz-nala. Iz tega se vidi, da Rauch svoje nedolžnosti v zadevah lonjskega polja in limito-soli ni mogel dokazati, in da ga zdaj lahko vsak javno sleparja in goljufa imenuje.

»Slov. Narod,« govore o tej razsodbi v po-sebnem članku, piše, da bode Hrvatska, kateri je bil Rauch zadnja leta prava šiba — ne božja, ampak hudičeva, pri prihodnjih volitvah za deželni zbor svobodno dihala, ker jej vsaj moralično iz prs odpade

môra, ki jo je ovirala v vsakem svobodnem gibanji, dá, ki je morila vse narodno, gospodarsko in нравno življenje na Hrvatskem, in drugič bode v prihodnje vsak lopov smel stopiti pred Raucha in mu podati roko kolege — saj je govorila c. kr. vojaška sodnija. Kakor nas ta sodba tudi v nekterih ozirih veseli, toliko žalosti nam prizadeva v drugih ozirih. Mogli bi morebiti pozabiti, da je Rauch bil ban na Hrvatskem, namestnik vzvišene osebe cesarjeve; pozabiti pa ne moremo, da tudi zdaj še na tem mestu sedi mož, ki bi pri pravilnih razmerah moral sedeti v Lipoglavi, kamor že dolgo sodi. V Avstriji je vse mogoče; dokler je sedanji Rauch ban hrvatski, smemo se nadejati še kaj hujega nego smo doživeli dozdej. Besede Rauch in lonjsko polje ne potrebu-jejo nobenega komentara.

* (Protiruske demonstracije in Rusini). V Lvovu je nek častnik pred zbranimi častniki govoril o rusko-avstrijski vojski in navedel faktorje, s kte-rimi zamore Avstrija računati. O Poljakih je rekel, da bodo gotova in tehtna pomoč; Rusini pa, je menil, bi znali na rusko stran potegniti, zatoraj jih je treba za časa zatreti.

Lahko si je misliti, kako je to tamošnje Ru-sine razkačilo. Tako politiko vganjajo pri nas! Ta-ko dolgo bodo Rusinom in drugim Slovanom ve-leizdajstvo očitali in pehali jih od sebe, da bodo sčasom sami na to verjeli in končno tudi v djanji pokazali.

(Tehtna beseda). Ruski časopis „Golos“ (glas) opominja tiste Nemce, ki mislijo česke dežele pod se spraviti, da pelje pot iz Berolina v Prago čez Moskvo.

* (Disciplina na mariborski gimnaziji). Oče mari-borskega prvošolca najde necega dne svojega sina na skritem kraji, kjer je žvižgal, da so mu hotela lica počiti. „Kaj pa delaš?“ vpraša oče. „Žviž-gati se učim,“ odgovarja sin. „Čemu to“ na-daljuje radovedni oče in izvé od sina, da so se vsi prvošolci zmenili, ka hoté nemškega profesorja izžviž-gati, ker jih vedno psuje s pridevki kakor so windi-seher Wasserkopf itd. Da bi mogli dijaki sijajno dovolj žvižgati, dali so si vsak samemu sebi v ju-ternjem času prostovoljno lekcijo v žvižganji. In take stvari se niti ne preiskujejo, in tudi povodov za preiskavanje ni! Čudna disciplina to!

»Slov. Narod.«

SONETI

I.

Ko minejo tihotne zimske noči

Ko krasni pomladanski dan posije,
Cvetečih nam cvetlic se čar razvije
In petju tičic svoboda napoči.

Radost, veselje vlada v vsakej koči
Vse giblje se in dela, orje sije,
Da tam se božji blagoslov razlije
Kjer vroči znoj ratarju čelo moči.

Z veseljem brate gledamo Slovene
Kako budè se vsi po dolgi zimi
Ki je divjala noč in dan med njimi.

Vse pričakuje sreče zaželjene,
Želi si zlate, rajske vse svobode
Ker svoboda osreči vse narode!

Vinko Gregorič.

Popravek. »Slovenski Narod« za četrto leta velja 2 gold. 60 kr. ne 2 gold. kakor smo naznanili v prvi številki »Primorca.«

Cenik različne robe v Trstu.

Franko kolodvor Trst.

Žaganice kranjske:			
od 10 do 14, 1200 ⁴		po f. 68	do f. —
» 8 » 9 850		» » 38	» » —
skurele 1200		» » 36	» » —
remlji $\frac{2}{3}$ nemški		» » 34	» » —
Žaganice štajerske:			
od 10 do 14, 1200		po f. 72	do f. —
» » » 9, 850		» » 42	» » —
skurele 1200		» » 42	» » —
remlji francoski $\frac{2}{3}$		» » 40	» » —
Žaganice koroške:			
od 10 do 14 1200		po f. 82	do f. —
» 8 » 8 850		» » 48	» » —
skurele 1200		» » 55	» » —
remlji $\frac{2}{3}$ benč. ⁴		» » 52	» » —
Moka I Kaiser	po 12 f. —	kr. cent.	
II fein	» 10 » 50	» »	
III pol	» 9 » 50	» »	
Mundm.	» 8 » 25	» »	
»	» 5 » 50	» »	
Otrobi	» 2 » 70	» »	
Fežol rudeči	» 5 » 80	» »	
» zeleni	» 6 » —	» »	
» rumeni	» 6 » 15	» »	
» kanarin	» 7 » —	» »	
» kokos	» 6 » 60	» »	
Slive	» 7 » 40	» »	
Maslo	» 32 » 50	» »	
Slanina (špoh)	» 33 » —	» »	
Seno konjsko	» 2 » 20	» »	
» kravje	» 2 » 70	» »	
Slama boljša	» 2 » 80	» »	
» slabejša	» 1 » 70	» »	
Krompir	» 3 » —	» »	

LISTNICA.

G. J. Hr. v Pragi: Zelo nam ustrezete. — G. Fr. P. na Dunaji: Hvalevredno, kar pišete, vendar po zadržanju našega lista, boste nam gotovo pritrdili, da smo v njem prepustili prostor še bolj važnim zadevam — G. I. Leban v Gorici: Za današnji list nemogoče; znabiti pozneje. —

Javne zahvale.

Dolžnost me veže sl. glavnemu zastopništvu zavarovalnega društva „VIKTORIJA“ zahvaliti se, katero je moja pogorela poslopja koj po naznanilu natanko preceniti dalo in škodo od 4159 gl. 43 kr. današnji dan izplačati blagovolilo; za to naglo dovršitev se očitno zahvalujem in društvo živo priporočam
Aron Frid. Pächter.

Strela je vse moje imetje v pepel spremenila in zelo huda bi se meni godila, ako ne bi bil svojega premoženja pri zavarovalnem društvu

„Viktorija“

zavaroval, katero društvo je meni brzo in brez nobenega odtrganja vso škodo pošteno povrnila. — Izrekam torej javno zahvalo zavarovalnemu društvu „Viktorija“, i ne morem si kaj, da ne bi je občinstvu srčno priporočal,

Lind pri Velikoveu na Koroškem.

Andrej Pogac̃er.
Ivan Prlonik } kot prič.
Ivan Wirth }

Štejem si v dolžnost sl. zavarovalnemu društvu

„Viktorija“

javno zahvalo izrekati za pravično povrnjenje škode, ki jo je meni strašni požar napravil, in svetujem, naj vsak skrben gospodar svoje premo-

ženje pri društvu „Viktorija“ zavarovati da, ker ono ne le zelo nizke premije zahteva, ampak tudi brzo in pravično škodo povrne.

Sebastjan Oiks

prosestnik v Laškem Trgu.

Podpisani, kateremu je požar uničil stanovanje, hišno orodje in sploh vse, kar je imel pod streho, spoznava za zvojo dolžnost, da izreče zavarovalnemu društvu „**Viktorija**“, posebno pa njegovemu dirigentu v Trstu, gospodu Petru Radl-u, za pravično cenitev in točno izplačanje škode, znašajoče 2100 goldinarjev. — iskreno svojo zahvalo.

Pri tej priliki gorko priporoča vsem posestnikom omenjeno zavarovalnico.

Svedoki:

Mijat Milče

Jure Pavlešič

Franjo Bernardič županijski sodec.

Peter Požega

zavarovavec in postar v Bosiljevem.

Požar ki je vpepelil 6. vinotoka p. l. v Postojni tolikim posestnikom poslopja in poljske pridelke zadel je tudi mene. Bil sem zavarovan pri zavarovalnem društvu „**Viktorija**.“ katero mi je predmete, ki sem jih imel pri njem zavarovane točno do slednjega krajcarja po isti ceni plačalo, kakor sem jih bil zavaroval. Storim prijetno dolžnost, da namestništvu zavarovalnice „**Viktorija**“ v Trstu izrečem iskreno zahvalo in omenjeno društvo gorko priporočam vsem svojim sosedom in prijateljem.

Janez Bisjak

posestnik v Postojni.

Bridki udarec zadel je 6. oktobra p. l. postojnski trg, pogorelo je namreč 23 hiš z gospodarskimi poslopji in vsemi premakljivimi predmeti vred. Med poškodovanimi bil sem tudi jaz in nepopisljiva bila bi moja nesreča, ako bi ne bil zavarovan. Hvaležnosti čutila spodbujajo me, da izrečem namestništvu zavarovalnega društva „**Viktorija**“ v Trstu, katero mi je škodo pično po zavarovalnem pogoju, v polno zadovoljnost izplačalo, srčno svojo zahvalo. Pri tej priliki iskreno priporočam zavarovalnico „**Viktorija**.“ vsem, kateri imajo kaj zavarovati.

Matevž Ogrizek

posestnik v Postojni

Pri zadnjem velikem ognju v Postojni bil sem tudi jaz med nesrečneži, katerim je neusmiljeni plamen požrl vsa poslopja in v njih hranjene pridelke. V tem bridkem položaju je znatno olajšala moje stanje zavarovalnica „**Viktorija**“, ktera mi je pri njej zavarovane predmete pravično in točno po pogojih v protipisu izrečenih izplačala. Za tako blago postopanje izrekam društvu namestniku v Trstu, presrčno svojo zahvalo in društvo „**Viktorija**“ priporočam vsem posestnikom.

Andrej Debevc

posestnik v Postojni.

Zavarovalno društvo „**Viktorija**“, pri katerem sem imel svoje pridelke zavarovane, mi je znatno olajšalo zgubo, ktera me je doletela pri zadnjem velikem požaru v Postojni. Srčno se torej zahvaljujem namestništvu zavarovalnice „**Viktorija**“ v Trstu za pravično plačanje škode in omenjeno zavarovalnico slavnemu občinstvu, vsem svojim sosedom in prijateljem priporočam.

Matija Vadnu

posestnik v Postojni.

CARLO SCABAR

Via S. Sebastiano štev. 4 v Trstu

priporoča velečestiti duhovščini, gospodom učiteljem in sploh vsemu občinstvu, po

naj nizij ceni

papir in načrtane poslovne knjige, priprave za pisavo, podobe svetnikov različne velikosti, bodisi najličnejše ali bolj priproste; molilvene bukvice v slovenskem, nemškem in italjanskem jeziku v zelo obilem številu; orodje in priprave za slikarje in bukvoze. Kdor nas počasti z večim naročilom, temu priznavamo primerni rabat. 2 (2)

Prodaja odej

ali

tako imenovanih „plaht“ iz
čiste volne.

Bogato zalogo velikih, enogubnih in dvogubnih plaht iz volne, ktere so posebno rabljive za odeje, za potovanje, za konje i. t. d., jih gorko priporočam vsacemu; kajti izvrstno so tkane in jim mokrota čisto nič ne škoduje. Plahte ali odeje prodajajo se v magacinu „Via Nuova“ št. 3, in sicer zadaj za poslopjem policijskega vodstva blizu „Hôtel de la Ville“ v Trstu po 3, 3½, 4, 5 do 6 gold. i. t. d.

Kdor jih kupi več skupaj, temu pridejo primerno ceneje. 3 (2)

V bukvarnici A. REICHARD & COMP.

Via Ponte Rosso Nr. 3

je ravnokar prišlo na svitlo v

SLOVENSKEM JEZIKU

Evangelije po sv. Luku.

Knjiga je v platnu vezana.

Cena: 6 soldov.

Popred je prišlo na svitlo:

EVANGELIJE SV. MARKA,

Evangelije sv. Matevža.

Cena: 6 soldov.

6 (2)

Wilhelm Essmann (H. F. Münster'sche) Buchhandlung Triest, Fiume, Görz.

So eben erschien bei Lengfeld in Cöln und ist in allen Buchhandlungen zu haben:

Der Geschichte Italiener

oder die Kunst, ohne Lehrer in zehn Lectionen italienisch lesen, schreiben und sprechen zu lernen. Vom Verfasser des „geschikten Franzosen.“

Dritte Auflage. — Preis 5 Sgr.

(Bei franco-Einsendung des Betrages folgt franco Zusendung unter Kreuzband.)

Als anregende, belehrende und unterhaltende Lectüre empfehlen wir die durch alle Buchhandlungen zu beziehende, mit 1871 ihren 20. Jahrgang beginnende Zeitschrift:

„DIE NATUR“

Zeitung zur Verbreitung naturwissenschaftlicher Kenntniss und Naturanschauung für Leser aller Stände. (Organ des „Deutschen Humboldt-Vereins“.) Herausg. von Dr. Otto Ule und Dr. Karl Müller. Mit xylogr. Illustrationen. Halle, im G. Schwetschke'schen Verlage. à Quartal 25 Sgr. oder 1 fl. 30 Nkr. 9 (1)

TISKARNICA

Rupnika in družnika

Via Valdirivo Nr. 10.

Ta-le tiskarnica priporoča se čestitimu občinstvu za vsa dela, ki spadajo v delokrog tiskarnic.

Posebno pa opominja vsacega, da tiska po zelo nizki ceni vse, kar se v javnem občevanji potrebuje; n. pr. čestitke in priročne listke, programe za zabave čitalnic, okrožnice, jedilne liste, oznanila, račune, pesme, knjižice, novine in mrtvaške liste i. t. d.

Četudi vže dve leti dela naša tiskarnica, vendar moremo slavno občinstvo vabiti, naj naše delovanje z obilimi naročili podpira, kajti vedno je njen glavni namen, z malimi stroški vsem strankam ustreči. „U to ime pomozi Bože.“ 10 (1)